

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław

Nazwisko: Łukasz

Miejsce urodzenia: Wólka Ratajska pow. Janów Lubelski

Data urodzenia: 29-09-1925

Imię ojca: Łukasz

Imię matki: Antonina

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Stanisław Łukasz (ur. we wrześniu 1925 r.) od wiosny 1946 r. był żołnierzem leśnego oddziału Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) pod dowództwem Tadeusza Lachowskiego "Nałęczca", następnie żołnierzem kilku zbrojnych pododdziałów niepodległościowego Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN) - działających na Lubelszczyźnie pod dowództwem mjr. Hieronima Dekutowskiego pseud. „Zapora” (w tym m.in. oddziału pod dowództwem Michała Szeremieckiego "Misia"). Od października 1949 Stanisław Łukasz był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Biłgoraj, Janów Lubelski i Kraśnik. W latach 1946-1947 nosił pseudonim "Siew", a od lata 1947 pseudonim "Marciniak". W latach 1949-1950 Stanisław Łukasz walczył z komunistycznymi władzami w szeregach oddziału NZW pod dowództwem por. Adama Kusza pseudonim "Garbaty" / "Adam", a następnie (po rozbiściu oddziału "Garbatego" przez UB i KBW w końcu sierpnia 1950) w konspiracyjnej grupie oporu pod dowództwem Józefa Kłysia pseud. „Rejonowy”. Stanisław Łukasz figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP i KW MO w Lublinie, PUBP w Biłgoraju i PUBP w Kraśniku z lat 1947-1952. Zapisano w nich między innymi, że Stanisław Łukasz "Ujawnił się w dniu 10 kwietnia 1947 r. w PUBP Kraśnik jako członek AK i WiN bandy >Zapory<", jednak "nie przerwał działalności bandyckiej, był członkiem bandy >Kłysia<" i nadal "brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych". Zanotowano, że Stanisław Łukasz został "zabity z bronią w dniu 11 kwietnia 1952 r." (zabity w obławie grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW - przeprowadzonej na grupę poszukiwanych partyzantów w dniach 10-11 kwietnia 1952 we wsiach Wólka Ratajska i Rataj pow. Janów Lubelski). W tej obławie ujęto innego partyzanta z konspiracyjnej grupy Józefa Kłysia - Stanisława Chmiela.

Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.

Stanisław Łukasz pseudonim "Marciniak" figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami NZW i WiN w aktach KW MO w Lublinie z roku 1986 zatytułowanych "Charakterystyka nr 118 bandy terrorystyczno-rabunkowej pod dowództwem Kłysia Józefa pseud. >Rejonowy<, a następnie Kiszki Andrzeja". Ta "Charakterystyka" dot. działalności grupy kilkunastu partyzantów z WiN i NZW w latach 1947-1955 na terenie powiatów: biłgorajskiego, janowskiego, kraśnickiego, pow. Nisko i pow. Krasnystaw. Grupa ta była dowodzona w latach 1947-1948 i następnie w latach 1950-1952 przez Józefa Kłysia pseud. "Rejonowy", a w latach 1954-1955 przez Andrzeja Kiskę pseud. "Dąb" i "Leszczyna". Akta te zawierają między innymi opisy operacji i obław UB i KBW, opisy działań i akcji ww. oddziału antykomunistycznego podziemia oraz podstawowe dane dot. jego żołnierzy i współpracowników. W danych dot. Stanisława Łukasza zapisano, iż ww. działał w opisywanej "bandzie Kłysia" od kwietnia 1947 do 11 kwietnia 1952, kiedy to został "zabity przez grupę operacyjną".

IPN Lu 0136/190 (116/201).

Stanisław Łukasz pseudonim "Marciniak" figuruje wraz z kilkunastoma innymi żołnierzami i współpracownikami WiN i NZW w aktach operacyjnych PUBP w Kraśniku oraz WUBP i KW MO w Lublinie z lat 1951-1956 zatytułowanych "Sprawa obiektowa. Banda Kłysia wywodząca się z NSZ". Sprawa ta była prowadzona w latach 1951-1956 przez PUBP/ PUdsBP w Kraśniku i dot. rozpracowania działalności i likwidacji resztek oddziału NZW na terenie pow. kraśnickiego i powiatów okolicznych - oddziału dowodzonego w latach 1950-1952 przez Józefa Kłysia pseud. "Rejonowy". Akta te zawierają m.in. liczne doniesienia tajnych informatorów UB, raporty, notatki i meldunki różnych jednostek UB i MO, ich "plany pracy" oraz plany "operacyjnych przedsięwzięć" i zasadzek - dotyczące rozpracowania i ujęcia poszczególnych współpracowników i żołnierzy podziemia, w tym Stanisława Łukasza pseudonim "Marciniak". Zawierają także protokoły przesłuchań kilku "podejrzanych" i świadków.

IPN Lu 08/84 (O/92).